

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

філологічний

(назва інституту/факультету)

Кафедра

журналістики

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Медіаєтика

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

обов'язкова

(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма «Журналістика та кросмедійність»

(назва програми)

Спеціальність 061 Журналістика

(вказати: код, назва)

Галузь знань 06 Журналістика

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

філологічний факультет

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники: д.н.с.к., доц. Василик Л.Є.

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача

<http://philology.chnu.edu.ua/?personal=%d0%b2%d0%b0%d1%81%d0%b8%d0%bb%d0%b8%d0%ba-%d0%bb%d1%8e%d0%b1%d0%be%d0%b2-%d1%94%d0%b2%d0%b3%d0%b5%d0%bd%d1%96%d0%b2%d0%bd%d0%b0#more-712>

Контактний тел.

58-47-02

E-mail:

l.vasylyk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle -
Консультації

Очні консультації: щотижневі

Онлайн-консультації: [googl.meet](https://meet.google.com/)

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Курс призначений для вивчення стандартів журналістики та засад саморегуляції медіа.

2. Мета навчальної дисципліни:

Курс „Медіаетика” покликаний дати студентам розуміння медіа стандартів та основ професійної етики працівника ЗМІ, етичних закономірності журналістської творчості, покликаний спроектувати отримані знання на конкретну практику, ознайомити з кодексами, хартіями та іншими документами, що регулюють діяльність засобів масової інформації, розкрити зміст журналістської саморегуляції.

2. Пререквізити.

Вступ до спеціальності

Журналістикознавство

4. Результати навчання

знати:

Становлення журналістських етичних стандартів; історію формування професійно-етичних стандартів в Україні; основні принципи Етичного кодексу українського журналіста; основні стандарти медіа; типові порушення журналістської етики та способи їх уникнення; діяльність Комісії з журналістської етики в Україні. Розуміти необхідність саморегулювання медіа-середовища; журналістські права і обов'язки у світлі Європейської конвенції з захисту прав людини; наслідки зловживання свободою слова; деонтологічні норми діяльності журналіста; медіазаконодавство в галузі друкованих ЗМІ, радіо та ТБ, онлайн ЗМІ на перетині з медіаетикою.

вміти: аналізувати порушення журналістської етики; дотримуватися професійних стандартів у роботі працівника ЗМІ; розділяти журналістику і бізнес; розділяти журналістику і піар; відділяти політичну діяльність від журналістської професії; дотримуватися норм медіа законів при провадженні журналістської діяльності.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК16. Здатність діяти на основі етичних міркувань.

ФК18. Здатність використовувати професійні знання й практичні навички для вирішення практичних завдань в галузі журналістики

ПРН 6. Здійснювати безпечну медіадіяльність.

ПРН 7. Практикувати соціально відповідальну поведінку в професійній сфері, ефективно працювати в команді, діяти на основі етичних засад професійної діяльності.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин					Вид підсумкового контролю	
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота		індивідуальні завдання
Денна	I	II	4,5	135	30	30			71	4	іспит
Заочна	I	II	4,5	135	8	8			115	4	іспит

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Деонтологія та базові принципи журналістської етики												
Тема 1. Етика професії. Деонтологія журналістської саморегуляції.		2				2						
Тема 2. Кращі документи саморегуляції у світових медіа.		2				2						
Тема 3. Журналістська саморегуляція в Україні. Кодекс етики.		2				2						
Тема 4. Комісія з журналістської етики. Незалежна медійна рада		2				2						
Тема 5. Шість базових стандартів журналістики		2				2						
Тема 6. Службова етика та корпоративна солідарність журналістів		2				2						
Тема 7. Журналістська відповідальність. Суспільне завдання медіа.		2				2						
Модуль 1						2						
Разом за змістовим модулем 1		14 год				16 год						30 год
Змістовий модуль 2. Прикладні складові журналістської етики.												
Тема 8. Журналіст і життя людини. Загальні принципи роботи з джерелами інформації. Втручання у приватне життя. Виправлення помилок і право		2				1						

на відповідь.												
Тема 9. Вимоги до інформації. Робота з цитатами. Відокремлення фактів та коментарів. Метод прихованого збирання інформації. Плагіат. Маніпулювання інформацією.		2				1						
Тема 10. Журналіст і влада. Джинса. Конфлікт «журналіст і політика». Журналістика в період виборів.		2				2						
Тема 11. Журналістика як бізнес. Комерційна джинса.		2				2						
Тема 12. Медіа і реклама. Вплив економічних чинників на якість медіа.		2				1						
Тема 13. Державна підтримка преси. Моделі європейських країн та українські дискусії в контексті роздержавлення ЗМІ.		2				1						
Тема 14. Журналістика в екстремальних ситуаціях.		2				2						
Тема 15. Журналістика та війна: норми етики.		2				2						
Модуль 2						2						
Разом за змістовим модулем 2		16 год				14 год						30 год
Усього годин		30				39						60 год

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми
1	Журналіст іде у політику. Чи може він залишатися журналістом?
2	Які факти особистого життя політика мають право розголошувати журналісти?
3	Що таке соціологічний піар і як правило працювати з даними соціології?
4	Наскільки виправданий метод «маски»?
5	Чому потрібно зберігати джерело інформації і таємниці?
6	Моніторинг регіональних ЗМІ щодо дотримання стандартів
7	Чи є у регіональних медіа політична джинса?
8	Чи є у центральних медіа політична джинса?
9	Чи є у медіа комерційна джинса?

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

6. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю, методи навчання

МН1 – словесні методи (лекція, співбесіда, консультація, дискусія тощо).

МН2 – практичні заняття.

МН3 – робота з матеріалами медіа

МН6 – наочні методи (презентації, ілюстрації, відеоматеріали тощо).

МН7 – робота з книгою: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою.

МН9 – самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни.

Методи оцінювання

МО2 – тести, опитування, контрольні, самостійні роботи за індивідуальними завданнями.

МО4 – звіти, реферати, статті.

МО6 – презентації результатів виконання завдань.

МО8 – іспит

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)															Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2									
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14	Т 15		
4	4	5	4	5	4	4	3	4	4	4	4	4	3	4	40	100

5. Рекомендована література -основна

1. Іванов В., Сердюк В. Журналістська етика: Підручник. – К.: Вища школа, 2007. – 231 с.
2. Кузнецова О.Д. Журналістська етика та етикет: основи теорії, методики, дослідження трансформації незалежних видань України, регулювання моральних порушень. – Львів: Світ, 1998. – 412 с.
3. Кузнецова О.Д. Правові й етичні норми журналістики: Тексти лекцій. – Львів, 1993. – 96 с.
4. Москаленко А.З. Норми професійної етики журналіста // Москаленко А.З. Теорія журналістики: Навчальний посібник. – К., 2002. – С. 145-168.
5. Приступенко Т.О. Теорія журналістики, етичні та правові засади діяльності засобів масової інформації. – К., 2004.
6. Іванов В.Ф., Штурхецький С.В. Практикум з журналістської етики. – К., 2012. – 320 с.
7. Кібл Ричард. Журналістська етика. – К., 2007. – 188 с.

6. Інформаційні ресурси

1. www.nsju.org.ua
2. www.telekritika.kiev.ua
3. www.mediakrytyka.info
4. <https://detector.media/>
5. <http://idpo.org.ua/institut>
6. <http://www.cje.org.ua/ua>